

Bijlage VMBO-GL en TL
2017

tijdvak 2

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Bronnenboekje

tekst 1

Veel meer plastic dan gedacht eindigt in zee

Voor het eerst is berekend hoeveel plastic we vanaf het land in zee dumpen: minstens 5 miljoen ton per jaar. Dat is zeker negentien keer zo veel als tot nog toe gedacht. Zonder maatregelen wordt de plastic soep tussen nu en 2025 bovendien dertig keer zo omvangrijk. Bij bepaalde soorten heeft bijna ieder dier al plastic in zijn maag.

Plastic in zee is een groeiend probleem. Zeevogels en zeezoogdieren eten plastic afval of raken erin verstrikt. Drijvend plastic hoopt zich op in vijf 'draaikolken' in het centrum van de grote oceanen. De kleinste deeltjes daarin zijn als sponsjes, die giftige stoffen aantrekken die in ons voedsel belanden. "De wetenschap heeft nog geen zekerheid over het effect daarvan, maar de kans dat dat gezond is, acht ik klein", zegt hoogleraar Jan van Franeker, onderzoeker bij het Institute for Marine Resources and Ecosystem Studies van de Wageningen Universiteit.

naar: www.volkskrant.nl van 12 februari 2015

tekst 2

Beperking gebruik plastic draagtassen

Iedere burger van de Europese Unie (EU) gebruikt elk jaar gemiddeld zo'n 200 plastic draagtassen, vooral dunne tasjes. Veel daarvan komen na gebruik in het milieu terecht.

Geschat wordt dat in 2010 in de EU meer dan acht miljard plastic draagtassen als zwerfafval in het milieu zijn terechtgekomen, vooral in zee. Als deze tassen in het milieu terechtkomen, vallen ze in steeds kleinere (microplastic)deeltjes uit elkaar en deze deeltjes kunnen honderden jaren in de natuur aanwezig zijn. Dit is schadelijk voor flora en fauna.

De EU heeft daarom een richtlijn opgesteld om het gebruik van dunne draagtassen te beperken. Het doel van de richtlijn is om het aantal tassen per persoon per jaar te verminderen tot 40 in 2025. Lidstaten mogen zelf kiezen of zij alle tassen willen verbieden of dat zij tassen duurder maken. De richtlijn trad op 26 mei 2015 in werking.

De richtlijn volgt op een verzoek in 2011 van de ministers van Milieu uit de EU-landen om mogelijke EU-maatregelen tegen het gebruik van plastic tassen te onderzoeken.

naar: www.europa-nu.nl van 4 januari 2016

tekst 3

Gratis plastic tassen verboden

Winkeliers moeten vanaf 1 januari 2016 geld vragen als zij een plastic tas aanbieden. Het verbod op het gratis verstrekken van de wegwerptassen moet het zwerfafval terugdringen en het milieu sparen. De PvdA is blij, coalitiepartner VVD niet. VVD-Kamerlid Remco Dijkstra noemt de
5 maatregel overbodig en betuttelend¹⁾.

Het verbod op gratis plastic tassen in bijvoorbeeld winkels zal in het begin niet al te streng worden gehandhaafd. Dat zei staatssecretaris Sharon Dijkma (Milieu) donderdag in de Tweede Kamer. Het kan zijn dat winkeliers nog niet meteen alles op orde hebben. Ze riskeren dan een tik
10 op de vingers van inspecteurs. Bij herhaling is een boete mogelijk.

Volgens de staatssecretaris blijkt uit de praktijk dat de meeste consumenten zelf een tas meenemen als er een kleine vergoeding wordt gevraagd voor een wegwerptas. Volgens haar zorgt het voor meer bewustwording over afval. “Met minder plastic tasjes verminderen we de
15 plastic afvalberg. Zo worden minder grondstoffen verspild, is er minder plastic troep op straat en gaan we de plastic soep in oceanen tegen.”

noot 1 betuttelend = bemoeizuchtig

naar: www.telegraaf.nl van 17 december 2015

afbeelding 1

bron: www.rijksoverheid.nl van december 2015

Toelichting: deze poster werd door de overheid beschikbaar gesteld aan winkeliers. De winkeliers konden zo het verbod op gratis plastic tassen onder de aandacht van hun klanten brengen.

tekst 4

Frankrijk verbiedt dunne plastic tas helemaal

Nederland is niet het enige land dat de strijd aangaat met de gratis plastic tas. In Nederland geldt vanaf begin 2016 een verbod op het gratis verstrekken van plastic tassen.

Frankrijk kiest voor een veel strengere aanpak. Per 1 juli 2016 zijn in Frankrijk alle flinterdunne tasjes die vaak maar één keer gebruikt worden, verboden, ongeacht hun omvang en ongeacht of je ervoor moet betalen.

naar: www.verpakkingsprofs.nl van 13 april 2016